

Villreinutvalg- og oppsynsmøte 15.11.2023

Sted: Rønningslemmen, Dalsbygda

Tilstede utvalget:

Kristoffer Flaa Sørensen, Terje Tovmo, Per Martin Rønningen, Ole Erik Engset, Thomas Talsnes, Vegard Dragmyrhaug

Tilstede oppsyn: Ingebrigt Storli, Øyvind Lønnebotn, Ståle Solem, Jon Horten, Gjermund Urset, Nina Hansen, Helene G. Lillevold.

Sekretær: Helene G. Lillevold / Nina Hansen

Sak 12/2023	Gjennomgang av oppsyns – og fellingsrapport 2023.
Saksframlegg:	Leder i utvalget, Kristoffer Sørensen, innleder møte med orientering om kvelden og gir ordet videre til Helene Lillevold. Forhåndsutsendt rapport ble gått igjennom av sekretariatet. Oppsyn og utvalg kommer med innspill underveis. Revidert versjon sendes ut når de siste tallene er kommet inn, og endringer fra møtet er tatt inn.
Diskusjon:	Informasjon: Facebook som erstatter villreintelefon: <ul style="list-style-type: none">- Utelukkende gode erfaring med dette første år. Lettvint for oppsyn og jegere. Oppsyn: <ul style="list-style-type: none">- Første to uker stod reinen mot øst (Dalsbygda/Vingelen) og siste del av jakta stod flokkene mot sørvest.- Det er observert at reinen fortsetter å bruke gamle trekk. Vekter og prøvetaking: <ul style="list-style-type: none">- God oppslutning på prøvetaking av voksen rein med 88,5%. Skryt til jegere for god innlevering. Rettighetshavere oppfordres til å sette opp postkasse ved veiestasjoner for CWD- levering. Fungerer ypperlig i Midtre Gauldal ifølge Ståle.- Rapporten viser en antydning til trend på at simle blir felt for kalv uten at dette har økonomisk konsekvens for jegeren. Økning av kilopris kan være aktuelt å innføre.- Gode vekter med jevnt over økning på alle klasser. Fellingsprosent, forvaltningsutgangspunkt etter jakta: <ul style="list-style-type: none">- 10% lavere registrering av kalv på minimumstelling antakelig grunnet mye og sent snøfall i vår som øker dødeligheten for nyfødte kalver. 66% felling av kalv og nedgang på minimumstelling gir et godt forvaltningsutgangspunkt for reinen i Forollhogna med store, sterke kalver for inngående vinter.- Venter på tall fra strukturtellinga.

Sak 13/2023	Bomskyting/skadeskyting
Saksframlegg:	Det har vært en liten økning av bomskyting/skadeskyting under jakta 2023. Kombinasjonen av dårlig vær, trykk på flokkene når det har vært jaktvær, urolig rein og stressende jegere kan være årsaker til årets tall. Oppsynet kommer med sine erfaringer fra jakta.
Diskusjon:	Oppsynet erfarer følgende: <ul style="list-style-type: none"> - Det er ulike holdninger hos jegere ved bomskudd. Enten undersøkes skuddstedet nøye og vurderes, eller så går jegeren videre etter flokken uten videre undersøkelse. - Feil innstilling på våpen er også en årsak til bomskyting/skadeskyting. Oppsynet har bistått flere med å teste løp mot sikte og bedd jegere om å gå ned fra fjellet for å teste våpen før jakta fortsetter. - Det er meldeplikt til oppsyn om bomskyting/skadeskyting. Erfaringer fra året er at jegerne har vært gode på varsling om dette til oppsynet. Veldig bra! - Ved neste års jaktmøter må det presiseres at jegere må teste våpen før de går opp i fjellet.

Sak 14/2023	Jevnlig oppsynsaktivitet gjennom vinteren – tamrein/villrein/arealbruk
Saksframlegg:	Det er behov for en bedre oversikt over tilhold av tamrein i vinterhalvåret mot villreinområdet. Det er svært kritisk for reinen i Forollhogna hvis tamrein og villrein blandes. Reinen er flokkdyr og vil naturlig følge etter andre flokker, vill eller tam. Utvalget ser på det som viktig å føre jevnlig oppsyn langs grensen mot Kjurrudalen (Ålen-Dalsbygda). Eventuelle sette dyr registreres i Artsobs, samt at man følger med på snøsporing om flokker har krysset.
Diskusjon:	<ul style="list-style-type: none"> - Ståle har kjørt opp ei representativ og god løype som ikke forstyrrer hverken villreinflokker eller tamrein unødig samtidig som den gir god oversikt. Denne bør benyttes ved vinteroppsyn. - Villreinutvalget/oppsyn skal delta på utkjøring av tamrein når disse har kommet innenfor villreinområdet. Dette for at begge representanter skal være til stede, samt for å unngå at villrein blir med tamrein flokker ut. - Tiltak om ekstra vinteroppsyn må sees i sammenheng med kvalitetsnormen fra miljødirektoratet. - Kostnader ved vinteroppsyn: <ul style="list-style-type: none"> • Alternativ at kostnader deles mellom villreinutvalget og Dalsbygda utmarkslag • Søknad om midler for ekstra vinteroppsyn og kjøregodtgjørelse til Nasjonalparkstyre og Statsforvalter (2024). • Kristoffer Sørensen mener villreinutvalget bør stå for organisering av vinteroppsyn.

15/2023	Innsamling av kjever
Saksfremlegg:	<p>Utvalgsleder innleder med at det generelt er for dårlig innlevering av kjever og kontrollkort fra rettighetsinnehavere. Når jakta er over 20.september så er det ingen grunn til at kjever ikke leveres videre før i midten av november. Rettighetshavere må ta større ansvar her da sekretariatet har frister som må overholdes til SSB og villreinnemda. Det oppfordres til å ta i bruk et godt system for å få inn alt kort tid etter jakta.</p>
Diskusjon:	<p>Forslag for å forbedre innleveringstid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Alle jegere må innom veiestasjonen for å levere kjever, cwd-prøver og kontrollkort. Kontrollkort for ikke felte dyr leveres også der. - I kontrakten står det oppført et gebyr på kr. 500,- for manglende innlevering. Dette bør praktiseres skal det ha noen effekt. - På privat grunn: Jaktnekt neste år hvis manglende innlevering. Statsallmenninger har ikke denne muligheten. - Jegere på overgang skal veie dyr i kommunen jaktkort er kjøpt. - Gi påminnelse til jegere om viktigheten av innleveringer så tidlig som mulig etter endt jakt - Løsning med digitale kontrollkort jobbes med. - Når rettighetshavere har mottatt kjever og kontrollkort, må fellingsdata og kjever leveres videre så fort som mulig. - Frist for innlevering er foreslått satt til 15.oktober.

Eventuelle saker	Problematikk med fotografer, manglende skjæring av kort/ engelskspråklig informasjon, skolejakt.
Saksfremlegg:	<p>Problematikk med fotografer: Oppsynet melder om at i områdene som er lett tilgjengelig, hovedsakelig i Kvikne, er det tidvis høy trafikk av fotografer tett på flokkene. Dette fører til at flokkene blir sperret av fotografer som plasserer seg rundt flokken. Det ble ved et tilfelle registrert 9 fotografer rundt samme flokk. Dette forhindrer flokkene i å flytte videre.</p> <p>Manglende skjæring av kort: Det har vært tilfeller i år hvor skjæring av kort mangler. Noe av dette er grunnet for dårlig veiledning av guider som er med jegere, samt at kort ikke er oversatt til engelsk.</p> <p>Skolejakt: Det har vært tilfeller i år der lærere på ungdomsskoler har hatt et privat jaktkort på rein, felt dette dyret under skolejakta og brukt utvalgskortet på privatjakt og dermed hatt fri tilgang til jakt i hele Forollhogna.</p> <p>Nytt kart over villreinområde: Sekretariatet tar opp tråden her og får fortløpende i prosessen med nye kart.</p> <p>Julemøte: Utvalget planlegger et møte før jul der det skal jobbes med bestandsplanen som legges frem på rettighetshavermøte i januar.</p>
Diskusjon:	<p>Problematikk med fotografer: Oppsynet på Kvikne mener dette må ut i media og problemstillingen må formidles ut til brukere av Forollhogna. Forstyrning av allerede presset flokk i brunst øker faren for spredning av fotråte og ytterligere stress for reinen.</p> <p>Nasjonalparkforvalteren skal skifte ut skilt ved innfartsårer inn til Forollhogna. Her bør det være et skilt på norsk og engelsk som formidler hensyn som tas til villrein og forbud mot droneflyvning etc. Forollhogna må også forvente en økning av besøkende hvis tiltak for villreinen på Hardangervidda går igjennom med stenging av turløyper og DNT-hytter. Det vil da være desto viktigere med en god informasjonsflyt for å forhindre unødig forstyrrelser og stress for hognareinen.</p> <p>Manglende skjæring av kort: Utvalget ser på dette som ei lett løsning. Informasjonen og kort må oversettes til engelsk for å forhindre misforståelser.</p> <p>Skolejakt: Utvalget ser alvorlig på slik håndtering av utvalgskort og vil endre dette i kontrakt med skolene. Utvalgskortet kan ikke byttes med privatkort slik at private får goder som er satt for skoleklassene.</p>

Rett utskrift bekrefte

Leder

Kristoffer Flaa Sørensen

Styremedlem

Thomas Talsnes

Styremedlem

Per Martin Rønningen

Styremedlem

Terje Tovmo

Styremedlem

Vegard Dragmyrhaug

Styremedlem

Ole Erik Engset